

GMINNY PROGRAM PROFIAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII NA ROK 2013

Program wyznacza działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii na rok 2013 na terenie gminy Woźniki.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Program Przeciwdziałaniu Narkomanii skupia się na realizacji zadań własnych gminy, określonych w § 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Art. 10 ust 1. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podstawowymi celami Gminnego Programu są:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów,
- zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują,
- zwiększanie zasobów gminy, niezbędnych do radzenia sobie i istniejącymi problemami.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPAPN w 2013 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Finansową podstawę realizacji GPPiRPAPN stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program finansowany jest także ze środków zewnętrznych

- dotacja Ministerstwa Sportu i Turystyki – Fundusz zajęć Sportowych dla Uczniów
- środki unijne – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego PROW na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Miejskiej w Woźnikach.

Realizację działań określonych w GPPiRPAPN koordynuje Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

I. Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta i gminy Woźniki.

Dla potrzeb opracowania GPPiRPAPN w gminie Woźniki przeprowadzone zostały we wrześniu 2011 roku badania monitoringowe służące diagnozie problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla gminy Woźniki. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych stanowi załącznik do GPPiRPAPN na 2012 r.

Badaniem objęte były następujące grupy:

1. Dorośli mieszkańcy gminy – w badaniach analizowane były następujące zagadnienia:
 - spożywanie alkoholu, uzależnienie od alkoholu, działania władz w tym zakresie,
 - przemoc w rodzinie, zachowania agresywne w miejscach publicznych,
 - dostępność narkotyków w środowisku lokalnym.
2. Środowisko dzieci i młodzieży - w badaniach analizowane były następujące zagadnienia:
 - używanie przez młodych ludzi substancji psychotropowych, w tym picia alkoholu, palenia papierosów oraz zażywania narkotyków i dopalaczy,
 - zagrożeń związanych z korzystaniem z komputera,
 - problemów przemocy i agresji w środowisku szkolnym oraz domowym
3. Punkty sprzedaży alkoholu - w badaniach analizowane były następujące zagadnienia:
 - sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim,
 - sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym,
 - spożywanie alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
 - awantury i bójki spowodowane przez osoby spożywające alkohol.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie Gminy Woźniki można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników można wyróżnić najważniejsze kwestie, wymagające uwagi ze strony władz.

1. 31% dorosłych ankietowanych wskazuje na doświadczanie nieprzyjemnych przeżyć związanych z nadużywaniem alkoholu przez młodzież w środowisku lokalnym. Badani doświadczali również aktów wandalizmu, bójek bądź agresji, których źródłem był alkohol.
2. 47% mieszkańców zauważa wzrost spożycia alkoholu w ich środowisku lokalnym. Jednocześnie 37% badanych stwierdziło, że widok publiczny osób pijących alkohol nasilił się. Według większości badanych nie nastąpiły pozytywne zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu.
3. Do kontaktu z narkotykami przyznało się 9% mieszkańców gminy. Narkotyki jednak nie wydają się być poważnym problemem społecznym w Woźnikach. Zdecydowana większość dorosłych mieszkańców nie ma z nimi kontaktu, a 86% nie zna nikogo, kto narkotyków używa.
4. Znaczącym problemem środowiskowym jest natomiast przemoc. 47% dorosłych ankietowanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony najbliższych.
5. Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest poważnym problemem, szczególnie wśród starszych uczniów. Przyznało się do niego 8% uczniów szkół podstawowych, 62% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 94% uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
6. Zjawisko zażywania narkotyków było obecne w badanej gminie, szczególnie w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Zażywanie narkotyków przez młodzież nie było jednak nasilone.

7. Uczniowie deklarowali w mniejszym nasileniu stosowanie „dopalaczy”. Problem ten dotyczył niewielkiej liczby uczniów, nie powinien więc wzbudzać niepokoju wśród rodziców, nauczycieli i opiekunów. Niezbędne jest jednak uświadamianie dzieciom negatywnych konsekwencji związanych z kontaktem z każdym rodzajem substancji psychoaktywnych
8. Przemoc jest zjawiskiem obecnym w szkołach w Woźnikach, jednak do sytuacji przemocowych dochodzi raczej rzadko. Najwięcej aktów przemocy ma miejsce w szkołach gimnazjalnych.
9. 8% uczniów szkół podstawowych, 16% gimnazjalistów oraz 7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznaje się do bycia ofiarami przemocy. Ponadto 16% młodszych uczniów, 18% gimnazjalistów i 23% młodzieży ponadgimnazjalnej zna osoby, które doświadczają przemocy ze strony rodziny lub otoczenia rówieśniczego.
10. W punktach sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Woźniki często zdarzają się sytuacje spożywania alkoholu na terenie punktów sprzedaży, jednak do nieprzyjemnych zajęć powodowanych przez osoby spożywające alkohol dochodzi rzadko na terenie sklepów.
11. 63% ankietowanych przyznało się do sprzedaży alkoholu osobom znajdującym się w stanie nietrzeźwości. Zachowania te są sprzeczne z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania szczegółowe do realizacji w 2013 roku obejmują:

Podstawowe cele Gminnego Programu.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców gminy.

1. Na terenie gminy nie działa żadna placówka leczenia odwykowego. Mieszkańcy gminy kierowani są do Poradni zdrowia psychicznego i uzależnień w Lublińcu lub Tarnogórskiego Ośrodka Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej, z którym gmina nawiązała współpracę w ramach międzygminnego porozumienia.
2. Gmina nawiązała współpracę z Klubem AA „Radość” w Koszęcinie. W spotkaniach klubu uczestniczą mieszkańcy gminy a gmina wspiera finansowo jego działalność poprzez udzielanie dotacji. Pomoc gminy polega na dofinansowaniu zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych przez Klub.
3. Zgodnie z porozumieniem z gminą Lubliniec mieszkańcy gminy mogą korzystać z działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lublińcu Punkcie Konsultacyjnym, gdzie mogą uzyskać pomoc dyżurujących specjalistów:
 - psycholog specjalista terapii uzależnień,
 - konsultant ds. narkomanii,
 - konsultant ds. przemocy w rodzinie,
 - konsultant ds. uzależnień od alkoholu,
 - specjalista psycholog,

W punkcie działa także grupa terapeutyczna dla rodzin – osoby uzależnione i współuzależnione.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym.
 - osoby współzależnione kierowane są do placówek wymienionych w pkt. I
 - osoby współzależnione mogą korzystać z bezpłatnej pomocy prawnej w ramach istniejącego w Urzędzie Miasta i Gminy dyżuru prawnika (środy w godz. 08.00 - 15.00)
2. Pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym z rodzin z problemem alkoholowym. Od września 2008 r. na terenie Szkoły Podstawowej w Woźnikach działa świetlica środowiskowa z programem socjoterapeutycznym. Celem ogólnym działania świetlicy jest wsparcie młodzieży i dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym połączone z realizacją działań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej a co za tym idzie przystosowanie do prawidłowego funkcjonowania w ich środowisku oraz w przyszłym samodzielnym życiu.
 - świetlica działa w dni powszednie w godz. 15.00 – 19.00
 - świetlica prowadzi dożywianie uczestników – dwa posiłki: podwieczorek, kolacja, - w przygotowywaniu posiłków uczestniczą wychowankowie
 - w świetlicy prowadzone są grupowe zajęcia socjoterapeutyczne – 5 godz. w tygodniu oraz indywidualne zajęcia w oparciu o indywidualno plan korekcyjno – terapeutyczny. Zajęcia prowadzone są przez zatrudnionego psychologa socjoterapeutę
 - w świetlicy prowadzone są zajęcia ogólnorozwojowe: sportowe, komputerowe, plastyczne, teatralne, wyrównawcze (odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych)
 - w programie świetlicy przewidziane są działania jednorazowe: wyjazdy do kina, teatru, muzeum, zabawa i piknik razem z rodzicami.Działalność świetlicy w latach 2008 – 2010 finansowana była głównie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków gminy w ramach GPPiRPA.
3. Współpraca z Rewirem dzielnicowych w Woźnikach oraz z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie realizacji tzw. procedury „Niebieskich Kart”.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie gimnazjów programu profilaktycznego dla młodzieży i ich rodziców „Drugi Elementarz czyli program siedmiu kroków”. Program prowadzony jest przez systematycznie szkolonych realizatorów. Program obejmuje 7 dwugodzinnych zajęć dla młodzieży oraz jednogodzinne zajęcia z rodzicami. Programem objęta jest młodzież klas I gimnazjum:
 - gimnazjum Psary 3 klasy
2. Program profilaktyczny NOE - programem objęta jest młodzież ze wszystkich typów szkół na terenie gminy.
3. Program profilaktyczny NOE dla rodziców.

4. Program profilaktyczny DEBATA - programem objęta jest młodzież ze wszystkich typów szkół na terenie gminy.
5. Program profilaktyczny dla dzieci z klas 1 – 3 „Dziecięce marzenia”.
6. Program profilaktyczny „Odłot” poświęcony problemom narkomanii.
7. Programy profilaktyczne dotyczące przemocy
8. Organizowanie i finansowanie spektakli teatralnych poruszających problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy,
9. Prowadzenie kampanii edukacyjnej w dziedzinie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez rozwieszanie plakatów i rozkładanie materiałów w miejscach publicznych: ośrodki zdrowia, szkoły, itp., publikacje w prasie lokalnej.
10. Gmina uczestniczy w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych organizowanych przez PARPA
11. Prowadzenie kampanii edukacyjnej i informacyjnej na tematy uzależnień w lokalnej prasie „Wiadomości Ziemi Woźnickiej”
12. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez finansowe wspieranie organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w zespołach artystycznych, zajęciach sportowych, zajęć pozalekcyjnych w szkołach itp. W latach 2004 – 2007 oraz w roku 2010 - 2012 zajęcia sportowe dla uczniów w szczególności nauka i doskonalenie umiejętności pływania były współfinansowane z dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Państwowego Funduszu Zajęć Sportowo – Rekreacyjnych dla Uczniów. Gmina wystąpiła z wnioskiem do Ministerstwa Sportu o przyznanie dotacji na 2013 r. w wysokości 35 000,00 zł
13. Organizowanie konkursów o tematyce profilaktyki alkoholowej.
14. Organizacja Warsztatów artystyczno – twórczych wraz z imprezą kulturalno – rekreacyjną dla mieszkańców gminy Woźniki Projekt Nomadzi Życia – Program organizowany w partnerstwie z Wspólnotą Dobrego Pasterza Woźniki – Górale 13 – program współfinansowany ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów. Gmina w 2011 r. uzyskała dofinansowanie w kwocie: 18 115,00 zł., na zorganizowanie II edycji programu w 2012 r. w kwocie 24 104 zł. Obecnie rozpatrywany jest wniosek na III edycję programu w 2013 r. – wnioskowana dotacja 19 781,00 zł
15. Organizacja Warsztatów Koń w gospodarstwie – agroturystyka i hipoterapia jako sposób na aktywację i rozwój środowiska lokalnego. – Program organizowany w partnerstwie z Wspólnotą Dobrego Pasterza Woźniki – Górale 13 – program współfinansowany ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów. Gmina w 2012 r. uzyskała dofinansowanie w kwocie: 9 100,00 zł.. Program będzie kontynuowany w 2013 r. Program adresowany jest szczególnie do dzieci z orzeczeniem niepełnosprawności oraz dzieci objętych nauczaniem specjalnym z powodu dysfunkcji społecznych oraz do dzieci z rodzin objętych opieką Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Program przeznaczony jest także dla dzieci zdrowych.

IV. Współpraca z innymi gminami w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Dotowanie działalności klubu AA „Radość” w Koszęcinie. W działalności klubu biorą udział mieszkańcy gminy Woźniki.
2. Wspólna organizacja z gminami powiatu lublinieckiego profilaktycznego konkursu teatralnego „Optymistyczne jutro” dla uczniów szkół gimnazjalnych.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

1. Nieodpłatne upowszechnianie materiałów o tematyce alkoholowej.
2. Finansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii realizowanych przez instytucje , stowarzyszenia, osoby fizyczne.

VI. Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

Podejmowanie przez Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek z art. 24 ustawy.
- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddaniu się leczeniu odwykowemu.
- skierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego.

VII. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. W celu inicjowania zadań określonych w Programie Burmistrz powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Członkom Komisji za udział w posiedzeniu przysługuje wynagrodzenie brutto w wysokości 105,00 zł.
3. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży ustalonych dla pracowników – z wyłączeniem dojazdów na posiedzenie komisji. Delegacje podpisuje i określa środek transportu Burmistrz lub upoważniona przez niego osoba.

VIII. Program w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizuje Urząd Miejski w Woźnikach.